

ARCHIWUM UNIwersYTETU JAGIELLOŃSKIEGO

ZESPÓŁ:

Wydział Filozoficzny Uniwersytetu Jagiellońskiego 1849-1945

SYGNATURA:

WF II 504 – Teczki akt doktorskich podania o dopuszczenie do egzaminów ścisłych, ocena pracy, załączniki 1860-1945

SYGNATURA OBIEKTU:

WF II 504 – Marczevska-Chromowa Helena

DIGITALIZACJA:

Archiwum Uniwersytetu Jagiellońskiego

2017 r.

1. NR ARCHIWUM: 805	2. NAZWA ARCHIWUM: Archiwum Uniwersytetu Jagiellońskiego	
3. NAZWA ZESPOŁU: Wydział Filozoficzny Uniwersytetu Jagiellońskiego 1849-1945 (WF II)		
4. NR ZESPOŁU: 17	5. SYGNATURA OBIEKTU: WF II 504 – Marczevska-Chromowa Helena	
6. LICZBA STRON/KART: 20		7. LICZBA SKANÓW: 20
8. DATA WYKONANIA: 2017	9. NAZWA PRACOWNI: Archiwum UJ	10. WYKONAWCA KOPII CYFROWYCH: Jacek Urbanowicz
11. UWAGI: -		

1

Podanie.

Do Komisji Egzaminów Doktorskich U.J. w Krakowie.

Zwracam się z uprzejmą prośbą o łaskawe udzielenie mi pozwolenia na złożenie egzaminu doktorskiego z zakresu chemii. Dyplom magistra chemii uzyskałam w 1938 r. na Uniwersytecie Jagiellońskim. Pracę doktorską dwiudziestą wykonałam w Zakładzie Chemii Fizycznej U.J. pod kierunkiem Pana Prof. B. Kamińskiego i ukończyłam ją w 1939 r. Napisana praca została oceniona w bieżącym roku akademickim przez Panów Profesorów B. Kamińskiego i T. Estreichera. Ponieważ mieszkam stale w Łodzi, proszę uprzejmie, bym mogła sama w porozumieniu z Panami Profesorami B. Kamińskim, T. Estreicherem i K. Zakrzewskim wyznaczyć termin egzaminu w bieżącym roku akademickim.

DZIEKANAT WYDZIAŁU FILOZOFICZNEGO

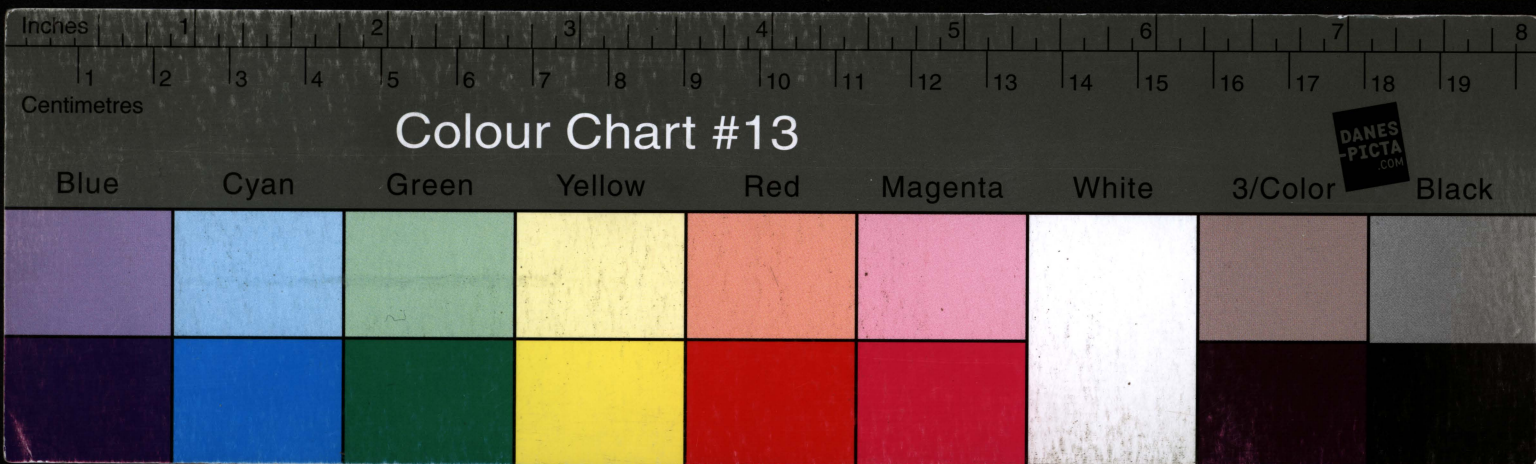
Uniwersytetu Jagiellońskiego

w KRAKOWIE

Lp. 533/45

Helena Marcewska
obecnie Chrońska.

Kraków dn. 2. VI 1945.

Życiorys.

Urodziłam się w 1913 r. Po ukończeniu szkoły powszechnej oraz Gimnazjum Matematyczno-Przyrodniczego w Podreju w 1932 r. wstąpiłam w tymże roku na Uniwersytet Jagielloński. Chemię ukończyłam na Uniwersytecie w 1938 r. Później ostatnie 3 lata studiów wykonywałam pracę badawczą w Zakładzie Chemii Fizycznej dla Konieczki Fundacji F. Wiślickiego w Warszawie. W 1939 roku ukończyłam pracę doktorską doświadczenia. Od 1939 r. pracowałam w Gimnazjum w Radomiu jako profesor fizyki i chemii. W 1940 roku wybrałam pracę na dr. Chemii Chrońno i odtąd nie pracowałam zawodowo.

Helena Maresewska
obecnie Chrońno.

Kraków 2. VI 1935.

DZIEKANAT WYDZIAŁU FILOZOFICZNEGO

Uniwersytetu Jagiellońskiego

w KRAKOWIE

533/hs

21. VI. 1935

JW Panom Profesorom:

Dr. B. Kamieńskiemu

Dr. T. Estreicherowi

przesyłam podanie wraz z pracą doktorską p. Heleny Marczewskiej-Chromowej
i proszę o wydanie opinii na piśmie, czy na podstawie tej pracy kandy-
datka może być dopuszczona do rygorozum.

Dziekan Wydziału Filozoficznego U.J.

Z. Zawirski.

/Prof. Dr. Z. Zawirski/

Kraków, dnia 14 kwietnia 1945r.

ZAKŁAD CHEMII FIZYCZNEJ
I ELEKTROCHEMII
UNIwersytetu Jagiellońskiego
W KRAKOWIE

ULICA GRODZKA L. 53 - TELEFON Nr 100-25

Ocena pracy doktorskiej p. Heleny Marczewskiej-
Chromowej.

Praca ta wykonana została przed wojną i nosi tytuł "Napięcie Powierzchniowe i dielektryczne niektórych połączeń organicznych w roztworach wodnych". Z powodu wojny nie można było nadać jej biegu.

W wstępie teoretycznym przedstawiła autorka współczesne poglądy na napięcie powierzchniowe, a szczególną uwagę poświęca napięciu elektrycznemu występującemu na swobodnej powierzchni roztworów wodnych. Przedstawiając poglądy teoretyczne przechodzi do pomiarów. Oznacza napięcie powierzchniowe i elektryczne w rozmaitych koncentracjach samej substancji i uwzględnia szczegółowo wpływ koncentracji jonów wodorowych. Znajduje w obfitym materiale doświadczalnym pełne potwierdzenie praw adsorpcji i jej zależności od stałej dysocjacji. Z stałej dysocjacji można przewidzieć stopień adsorpcji. Z pomiarów napięć zaś przy różnych koncentracjach jonów wodorowych można obliczyć stałą dysocjacji. Jako substancji do ugruntowania tych praw użyła autorka kwasu jednochlorooctowego, beta chloropropionowego, o-chloro benzo-
esowego, alfabromo-propionowego, i wielu innych znajdując stałe potwierdzenie prawa o związku pomiędzy adsorpcją, napięciem i stałą dysocjacji. Z substancji szczególnie aktywnych pod względem fizjologicznym zmierzyła autorka napięcie powierzchniowe własności hormonu adrenaliny, z innych wymienić trzeba efedrynę, yohimbinę i digitalinę. W tabeli przedstawia porównanie stałych dysocjacji

zmierzonych metodą oryginalną tej pracy i metodami dawniejszymi. Cały szereg stałych oznaczyła po raz pierwszy nową metodą, która jest główną treścią tej pracy. Nakoniec Dyskutuje autorka wpływ budowy dipoli na napięcia pow. i znajduje w dalszym ciągu dobre potwierdzenie słuszności poglądów, że wpływ pola elektrycznego dipoli zależy od kształtu i gatunku wprowadzanych do drobiny grup atomowych czy też pojedynczych atomów jak I, Br, Cl, OH, COOH.

Liczne tabele i wykresy dokumentują bardzo sumiennie wykonaną pracę.

Biorąc pod uwagę wielki materiał doświadczalny pracy, jej umiejętne wykorzystanie do dyskusji i bardzo sumienny sposób wykonania oceniam pracę jako bardzo dobrą.

Kraków, dnia 14 kwietnia 1945.

Prof. Bogdan Kamiński

2 pozytywną oceną zgadzam się w zupełności

Kraków, dn. 2 maja 1945

Tad. Wierzbicki

9

ZAKŁAD CHEMII FIZYCZNEJ
I ELEKTROCHEMII
UNIwersytetu Jagiellońskiego
W KRAKOWIE

ULICA GRODZKA L. 53 - TELEFON Nr 100-25

Kraków, dnia 28 czerwca 1945r.

Ocena pracy doktorskiej p. mag. Heleny Marczewskiej
-Chromowej.

Pracata nosi tytuł "Napięcie powierzchniowe i dielektryczne niektórych połączeń organicznych w roztworach wodnych". W wstępie teoretycznym przedstawia autorka współczesne poglądy na napięcie powierzchniowe, a szczególną uwagę poświęca napięciu elektrycznemu występującemu na swobodnej powierzchni roztworów wodnych. Przedstawiając poglądy przechodzi do opisu bardzo obszernych pomiarów. Oznacza napięcie powierzchniowe i elektryczne w rozmaitych koncentracjach samej substancji i uwzględnia szczegółowo wpływ koncentracji jonów wodorowych. Znajduje w obfitym materiale doświadczalnym pełne potwierdzenie praw adsorpcji i jej zależności od stałej dyssocjacji. Z wielkości stałej można przewidzieć stopień adsorpcji. Z pomiarów zaś napięć przy różnych koncentracjach jonów wodorowych można oznaczyć stałą dyssocjacji. W tabeli porównuje autorka stałe dyssocjacji zmierzone nową metodą przedstawioną w tej pracy z pomiarami wykonanymi dawniej klasycznymi metodami przez innych autorów. Cały szereg stałych oznaczyła poraz pierwszy nową metodą, która jest główną treścią tej pracy. Jako substancji do ugruntowania tych praw użyła autorka kwasu jednochlorooctowego, beta-chloropropionowego, o-chlorobenzoowego, alfa-bromo propionowego i wiele innych znajdując stałe potwierdzenie prawa o uwiązku pomiędzy adsorpcją, napięciem i stałą dyssocjacji. Z substancji szczególnie aktywnych pod względem fizjologicznym zmierzyła autorka napięcie powierzchniowe własności roztworów adrenaliny, efedryny yohimbiny i digitaliny.

Nakoniec dyskutuje autorka wpływ dipolo wodnych na napięcie powierzchniowe oraz elektryczne i znajduje dobre potwierdzenie słuszności poglądów, że przede wszystkim dipole wodne kształtują warunki powierzchniowe, a ich odsunięcie od powierzchni swobodnej przez substancje obce jest przyczyną silnych zmian pól elektrycznych. Jony działają natomiast słabo na tej granicy faz, a działanie ich zależy od kształtu i gatunku. Liczne tabele i wykresy dokumentują bardzo sumiennie wykonaną pracę. Biorąc pod uwagę wielki materiał doświadczalny pracy i umiejętne wykorzystanie tego materiału do dyskusji oraz bardzo sumienny sposób wykonania oceniam pracę jako bardzo dobrą.

Kraków, dnia 28 czerwca 1945r.

Zygmunt Kamieński

Lp. 953/45

RYGOROZUM

magistra filozofii Marczewskiej-Chromowej Heleny

Odbytego dnia 28.VII. 1945

PROTOKOŁ

z rygorozum odbytego w dniu 28.VII. 1945 o godz. 10-tej przez magistra
Marczewską-Chromową Helenę

Skład Komisji Egzaminacyjnej:

Przewodniczący: Dziekan Prof.Dr.Z. Zawirski

Egzaminator z przedmiotu głównego/I ref./Prof. Dr. Kamiński

Egzaminator z przedmiotu głównego/II ref./Prof. Dr. Estrócher

Egzaminator z przedmiotu pomocznego Prof. Zakrzewski

1/ Przewodniczący stwierdza, że kandydat Marczewska-Chromowa
wniósł podanie w dn. 2.IV. 1945 dołączając załączniki, wyliczone w art. 4
rozp. Min. z dnia 7.XII.1924 r. L. 11780/IV, metrykę, curriculum vitae, dyplom ma-
gistra z daty 21.X.1938 pracę naukową p.t. Napięcie powierszchniowe
i dielektryczne niektórych połączeń organicz. w 3 egzemp. z dołączonym zaświad-
czeniem profesora: oświadczenie, iż pracę wykonał samodzielnie:
wreszcie kwit Kwestury o uiszczeniu opłaty.

2/ Przewodniczący stwierdza, że praca naukowa napisana jest w języ-
ku polskim.

3/ Przewodniczący zawiadania, że Rada Wydziału uchwala z dn. _____
na podstawie pisemnego referatu Komisji powyższą pracę doktorską przyjąć i
powierzyć przeprowadzenie rygorozum Komisji w składzie wyżej wymienionym.

4/ Przewodniczący zawiadania, iż kandydat obrał sobie jako przed-
miot główny chemia Zaś jako przedmiot pomoc-
ny fizyka oraz że Rada Wydziału uchwala z dnia _____
wybór tych przedmiotów zatwierdziła.

./.

5/ Po zaproszeniu i przybyciu kandydata do sali przystąpiła Komisja do aktu egzaminacyjnego:

Prof. Dr. Kamieński zadał kandydatowi następujące pytania:

- 1/ 1.) Budowa atomów 2.) Potencjał termodynamiczny 3.) Stata dysocjacji 4.) Reguła faz i jej wyprowadzenie 5.) Adsorpcja

Prof. Dr. Erkeicher zadał kandydatowi następujące pytania:

Podział kwasów siarki — kwasy utleniające i kwasy redukujące — kwas podchlorynowy — kwas tlenotlenkowy — węglik — kwasy miedzionowe — fotografia — procesy fotochemiczne przy tem — bromowanie w fotografii i jako antyoksydator — proces fotogr. mokry — dagerotypia — kolodion — el. lutoid...

Prof. Dr. Zakrzewski zadał kandydatowi następujące pytania:

Elektrolizy — Gwiazda promienista. fotoelektrochemia — Kola termoelektryczne — Układ periwio. przewodności — Teoria przewodności

6/ Po udzieleniu przez kandydata odpowiedzi na powyższe pytania i po wyjściu kandydata z sali, Komisja uznała jednogłośnie głosami rygorozum za złożone z wynikiem bardzo dobrym i uchwaliła dopuścić kandydata do promocji doktorskiej na podstawie upoważnienia Rady Wydziałowej i Senatu, z tem, że wręczenie dyplomu może nastąpić dopiero po złożeniu pracy kandydata w 100 egz.

7/ Powyższy wynik ogłoszono kandydatowi i wyznaczono termin promocji

Na ten protokół zamknięto i podpisano.

Członkowie Komisji:

Przewodniczący Komisji:

Lukman
Erkeicher
Kamieński

[Signature]

MINISTERSTWO OŚWIATY

Nr IV 0-15045/47

Spr.: Helena Chromowa -
zwolnienie od druku
pracy doktorskiej.

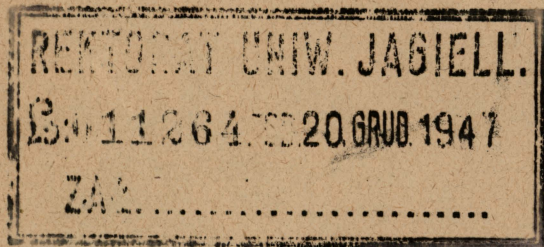
Warszawa, dnia 17 grudnia 1947 r.

Dziekanat
Wydziału Matematyczno-Przyrodniczego
Uniwersytetu Jagiellońskiego

w K r a k o w i e

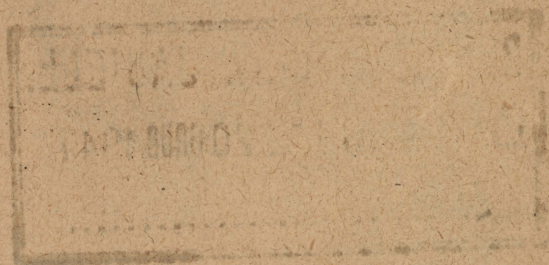
Ministerstwo Oświaty upowaznia Radę Wydziału do zwolnienia
ob. Helenę Chromową od obowiązku złożenia 100 drukowanych egzempla-
rzy pracy doktorskiej przed otrzymaniem dyplomu doktorskiego.

Zast. Dyrektora Departamentu

Adam Uziembło

Widziałem!
Rektor Uniw. Jagiellońskiego

RZECZPOSPOLITA POLSKA.

Województwo Kieleckie.

Powiat

Włoszczowski

Gmina

Dekanat

Trządze

Trzadzki

świadcetwo urodzenia № aktu 226.

Wydane przez Urzędnika Stanu Cywilnego parafji rz-koł. Trządze

Nr. ks. lud.	Miejsce urodzenia	IMIĘ I NAZWISKO URODZONEGO	DATA URODZENIA			IMIONA I NAZWISKO RODZICÓW
			Dzień	Miesiąc	Rok	
	Trządze	Helena-Ka- taryna z domu Marczewska	24	październik	1913	Franciszek Marczewski i Józefa z Mitków.

tysiąc

dziewięćset trzydziestego 1913

roku

Trządze

dnia

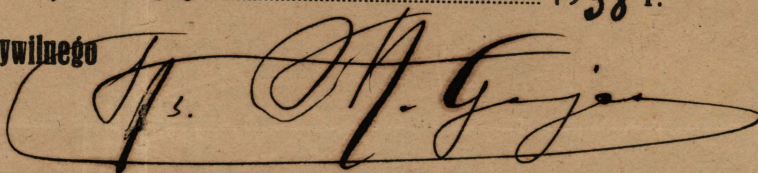
23 września

1938 r.

Urzędnik Księgi Stanu Cywilnego

Włoszczowa tel. 26

Chapman
Chapman

1888

at 1000 ft

Chapman

Chapman
Chapman
Chapman
Chapman

1888

Chapman

Chapman
Chapman
Chapman

1888

Chapman 1888

1888

Chapman

Powiat Jędrzejów Diecezja Kielecka
 Poczta Jędrzejów Parafia Św. Trójcy w Jędrzejowie
 Proboszcz Rzymsko-Katolickiej Parafii Św. Trójcy w Jędrzejowie utrzymujący księgi
 Akta Stanu Cywilnego niniejszym zaświadcza, że w księgach metrykalnych tejże parafii za
 R. 1940 pod Nr 46 znajduje się następujący

AKT MAŁŻEŃSTWA

Jędrzejów

Dziśto się w Jędrzejowie parafii Św. Trójcy dnia
 drugiego czerwca, tydzień dziesięć czterdzie-
 stego roku, o godzinie czterastej. Ogłoszamy, że
 w obecności świadków: Juliana Chromego, z Kra-
 kowa i Aleksandra Marczewskiego, z Jędrzejowa,
 obojgu pełnoletnich - zawarty został w dniu
 dzisiejszym kościelny związek małżeński,
 między Ludwikiem - Józefem Chromym,
 Kawalerem, urzędnikiem, dwadzieścia pię-
 nście lat mającym, urodzonym w Krakowie,
 parafii Św. Mikołaja, zamieszkałym poprzednio
 w Krakowie, a obecnie w Jędrzejowie, synem Jana
 i Anny ze Stanowskich - a Heleną -
 Katarzyną Marczewską, panną, dwadzie-
 cia pięć lat mającą, urodzoną w Jędrzejach,
 parafii tamtejszej, zamieszkałą w Jędrzejowie, córką
 Franciszka i Józefy z Mitkows. Związek
 ten poprzedzony trykrotnie zapowiedzi, ogłoszone
 w tutelnej parafialnym kościele, w dniach: piętego,
 dwunastego i dziesiętnastego maja, brzącego roku,
 a w Krakowie parafii Św. Mikołaja, w dniach: dziesię-
 tnastego, dwudziestego trzeciego i dwudziestego
 czwartego maja, brzącego roku Nowożeńcy os-
 wiadczyli, że umowy przedślubnej między sobą
 nie zawierali. Klub dawat brządz Teofil Jabłoński
 proboszcz tutelnej parafii. Akt pomiaru, po pre-
 czytaniu obecnym - podpisaliśmy. Urzędnik Utr.
 Ak. St. Cyw. (-) T. Jabłoński. (-) J. Chromy. (-) Helena
 z Marczewskich Chromowa (-) J. Chromy. (-) M. Mar-
 czewski.

Zgodność niniejszego odpisu z oryginałem zaświadczam.

Jędrzejów

, dnia

30 maja

1945 r

Urzędnik Stanu Cywilnego

Proboszcz

M. Jabłoński

Powiat

Gmina

Przedmiotem niniejszego aktu jest:

Dzielnica

Przebieg

Wzrosty i cięciwa

Wzrosty i cięciwa w okresie ostatnich lat, w których były one

Wzrosty i cięciwa w okresie ostatnich lat, w których były one

Wzrosty i cięciwa w okresie ostatnich lat, w których były one

AKT MAŁŻEŃSTWA

Wzrosty i cięciwa w okresie ostatnich lat, w których były one

194

Śnia

Wzrosty i cięciwa w okresie ostatnich lat, w których były one

Wzrosty i cięciwa w okresie ostatnich lat, w których były one

Odpis.

Wolne od opłaty stemplowej w myśl art. 154 ustawy o opłatach stem-
powych (Dz. U. Nr 41 poz. 413 z 1932 r.). Uniwersytet Jagielloński Wy-
dział Filozoficzny L. 4/1938/39. Dyplom magistra Filozofii.
Pani Marzewska Helena Katarzyna urodzona dnia 24 paździer-
nika 1913 roku w Trzodrach (pow. włoszczowski, woj. kielecki)
odbyła przepisane studia w Uniwersytecie Jagiellońskim
w latach 1932/33 - 1935/36 na Wydziale Filozoficznym w za-
kresie chemii i zdała następujące egzaminy: z matema-
tyki z wynikiem bardzo dobrym, z fizyki doświadczalnej z
wynikiem bardzo dobrym, z krystalografii i mineralogii z
wynikiem bardzo dobrym, z głównych rasad nauk filozoficznych
z wynikiem bardzo dobrym, z chemii nieorganicznej z wy-
nikiem dobrym, z chemii organicznej z wynikiem bardzo
dobrym, z chemii fizycznej z wynikiem bardzo dobrym, z
technologii chemicznej z wynikiem bardzo dobrym, egze-
min ostateczny z wynikiem bardzo dobrym, oraz przedsta-
wiła z wynikiem bardzo dobrym pracę magisterską na
temat: „Pomiary napięcia powierzchniowego morfiny”.
Wobec tego Rada Wydziału Filozoficznego Uniwersytetu
Jagiellońskiego na wniosek Komisji Egzaminacyjnej
nadaje pani Marzewskiej Helenie Katarzynie stopień
Magistra Filozofii jako dowód zakończenia studiów wyż-
szych w zakresie chemii. W Krakowie, dnia 21 paździer-
nika 1938 r. Rektor podpis nieczytelny, Dziekan W. Konopczy-

ński. Pięciogłoka okrągła, na niej napis nieorytylmy po łacinie.
Przewodniczący Komisji Egzaminacyjnej Dr. Ludwik Piotrowski.

Nrep. 55. Dnia trzydziestego maja tysiąc dziewięćset-
dziesiątego piątego roku, ja Dr. Franciszek Kuc, nota-
riusz przy Wydziale Kiprystycznym Sąd grodzkiego i go-
dzajonie powiatowym doświadczonego z wybitnością niniejszego
odpisanie z oryginalnym dokumentem skazującym miżster
Helenę Katarzynę Marcewską, zamieszkałą w Godzajonie.
Przy sprawowaniu nie pozwolono w oryginale, żadnych
skreśleń, uszerebowania, ani poprawek. Zabrano gotówkę
i do repertorium pod Nr. 55. napisano: stemplowej
opłaty z art. 157 ust. 1 stempl. jeden płatek i w myśl
rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z dnia 15 lipca
1935 roku (Dz. U. Rz. P. Nr. 84 poz. 507) z § 21
pięć plątek.

Franciszek Kuc
Notariusz